

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Zainwestujmy razem w środowisko

Warszawa 2015

Fundusz przyjazny środowisku i beneficjentom

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) jest głównym źródłem finansowania w Polsce inwestycji proekologicznych. Od 26 lat stanowi najważniejsze ogniwo polskiego systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, dysponując największym potencjałem finansowym.

System finansowania ochrony środowiska w Polsce

Narodowy Fundusz ma bogatą ofertę finansową dostosowaną do oczekiwań szerokiego grona beneficjentów: samorządów, przedsiębiorstw, podmiotów publicznych, organizacji społecznych i osób indywidualnych. W sektorze finansów publicznych Narodowy Fundusz jest również największym w Polsce partnerem międzynarodowych instytucji finansowych w obsłudze środków zagranicznych przeznaczonych na ochronę środowiska.

Wraz z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej NFOŚiGW tworzy system funduszy ekologicznych. W oparciu o *Wspólną Strategię działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku*, realizuje politykę ochrony środowiska w Polsce. Służą temu stabilne przychody, doświadczone kadry oraz wypracowane formy współpracy z beneficjentami.

Formy i obszary finansowania

Główne formy

- Dotacje
- Oprocentowane pożyczki
- Kredyty udzielane przez banki ze środków NFOŚiGW
- Dopłaty do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji
- Dopłaty do oprocentowania kredytów
- Częściowe umorzenia pożyczek
- Inwestycje kapitałowe
- Dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji
- Częściowa spłata kapitału kredytów

Główne obszary

- Ochrona wód i gospodarka wodna
- Adaptacja do zmian klimatu i ochrona atmosfery
- Efektywność energetyczna
- Odnawialne źródła energii
- Ochrona powierzchni ziemi
- Gospodarka odpadami, w tym recykling
- Ochrona przyrody i krajobrazu
- Państwowy Monitoring Środowiska
- Zapobieganie kłęskom żywiołowym
- Geologia i górnictwo
- Edukacja ekologiczna
- Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze

Narodowy Fundusz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, działając na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska i zgodnie z unijną zasadą „zanieczyszczający płaci”. Czerpie przychody głównie z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, opłat sektora energetycznego, opłat wynikających z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gazów cieplarnianych.

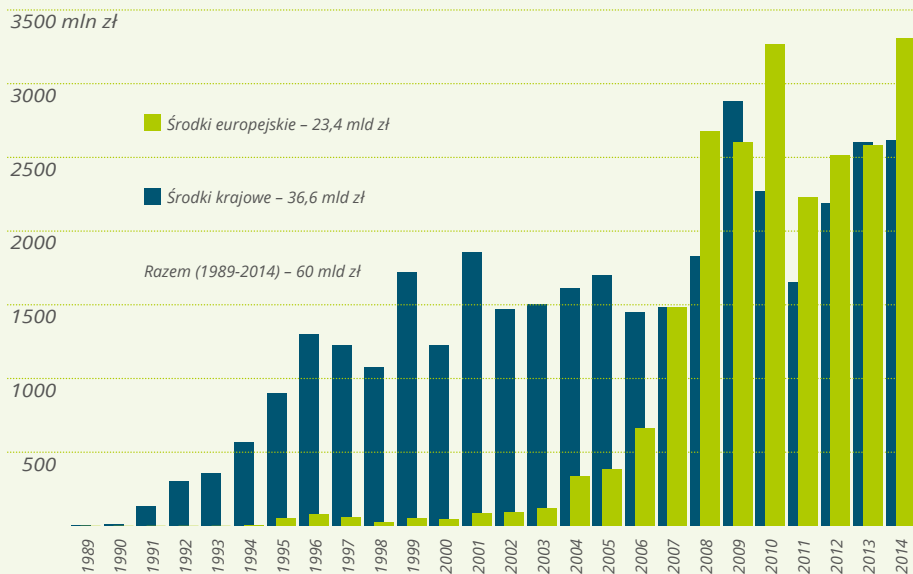
Narodowy Fundusz zapewnia wykorzystanie funduszy zagranicznych, przeznaczonych na ochronę środowiska, m.in. z Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Programu LIFE+, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Wpływy uzyskane przez Polskę w międzynarodowych transakcjach sprzedaży uprawnień do emisji dwutlenku węgla w ramach Protokołu z Kioto, zasilają System zielonych inwestycji (GIS - *Green Investment Scheme*), który wspiera inwestycje z zakresu ochrony klimatu i redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Narodowy Fundusz oferuje beneficjentom pomoc w sprawnej i terminowej realizacji projektów. Zapewnia wsparcie finansowe przede wszystkim dla projektów, które realizują środowiskowe zobowiązania Polski, wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej. Wspiera także działania Ministra Środowiska w wypełnianiu polskich zobowiązań w ramach m.in. Konwencji Klimatycznej, Konwencji o Różnorodności Biologicznej, programu NATURA 2000.

Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez NFOŚiGW (1989-2014)

Efekty naszej działalności

W okresie 1989-2014 Narodowy Fundusz zawarł umowy o dofinansowanie projektów, wypłacając ze środków krajowych ok. 36,6 mld zł. W tym okresie dofinansowano również przedsięwzięcia ekologiczne kwotą ok. 23,4 mld złotych ze środków europejskich pozostających w dyspozycji i obsługiwanych przez Narodowy Fundusz.

Wybrane efekty ekologiczne z umów zawartych w latach 1989-2014

Liczba zbudowanych lub zmodernizowanych oczyszczalni ścieków		4042
Ilość ścieków oczyszczanych (średniodobowa)		8,4 km ³
Liczba zbudowanych lub zmodernizowanych instalacji przerobu odpadów		104
Przewidywana masa odpadów poddanych corocznie odzyskowi, w tym recykling		ponad 2,3 mln ton/rok
Redukcja lub uniknięcie emisji CO ₂		ponad 12,4 mln ton/rok
Liczba obiektów poddanych termomodernizacji		2749

Strategia NFOŚiGW na lata 2013-2016

„Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – lider systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Polsce nastawiony na EFEKT” – to zapis wizji w realizowanej obecnie *Strategii działania NFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.* Oznacza to, że NFOŚiGW będzie dążył do tego, aby być instytucją:

E ekologiczną (respektującą i promującą zasady zrównoważonego rozwoju),
F finansującą (efektywnie wspierającą finansowo działania w zakresie środowiska i gospodarki wodnej),
E elastyczną (dostosowującą się do potrzeb odbiorców),
K kompetentną (w sposób kompetentny i rzetelny wypełniającą obowiązki instytucji publicznej),
T transparentną (realizującą swoje zadania w sposób etyczny, jawny i przejrzysty).

Cel generalny Strategii działania NFOŚiGW „Poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku” jest realizowany w ramach czterech priorytetów:

- Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
- Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi
- Ochrona atmosfery
- Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów

W ramach powyższych priorytetów horyzontalnie realizowane są działania związane z edukacją ekologiczną, ekspertyzami, innowacyjnością, niskoemisyjną i zasoboszczędną gospodarką, monitoringiem środowiska i zapobieganiem zagrożeniom, a także wspieraniem systemów zarządzania środowiskowego.

Strategia działania NFOŚiGW wyznacza ambitne cele dla NFOŚiGW jako instytucji dynamicznej i kreatywnej, organizacji zdolnej do sprawnego i elastycznego funkcjonowania, która osiąga rezultaty w odpowiedzi na potrzeby samorządów, przedsiębiorców i obywateli, wynikające z konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Zarządzanie finansami przez programy priorytetowe

Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie w Narodowym Funduszu są programy priorytetowe, które określają zasady udzielania wsparcia oraz kryteria wyboru przedsięwzięć. W większości programów prowadzone są ciągłe nabory wniosków. Zarządzanie finansami NFOŚiGW przez programy priorytetowe gwarantuje transparentny, obiektywny i bezstronny proces przyznawania dofinansowania, na podstawie określonych wcześniej kryteriów wyboru.

Absorpcja środków zagranicznych

Narodowy Fundusz jest największym w Polsce partnerem międzynarodowych instytucji finansowych w obsłudze środków zagranicznych przeznaczonych na ochronę środowiska. Efektem doświadczenia w obsłudze środków Unii Europejskiej jest powierzenie Narodowemu Funduszowi roli Instytucji Wdrażającej dla pięciu priorytetów, czyli dziedzin tematycznych, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 (PO IiŚ) oraz dwóch priorytetów w PO IiŚ 2014-2020 obejmujących: zmniejszenie emisyjności gospodarki oraz ochronę środowiska, w tym adaptację do zmian klimatu.

Efektywność energetyczna i ochrona klimatu

W ostatnich latach jednym z najważniejszych tematów, którymi zajmuje się Narodowy Fundusz, także konstruując swoją ofertę programową na lata 2015-2020, jest efektywność energetyczna i ochrona klimatu. We współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowany jest m.in. program KAWKA, którego efektem są projekty inwestycyjne w kilkudziesięciu miastach Polski najbardziej dotkniętych skutkami niskiej emisji. Narodowy Fundusz pełni rolę Krajowego Koordynatora Porozumienia Burmistrzów w Polsce - ważnej inicjatywy Komisji Europejskiej, angażującej władze lokalne i obywateli w działania dla zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Narodowy Fundusz we współpracy z ministerstwami: rozwoju i infrastruktury oraz gospodarki, jest realizatorem „Ogólnopolskiego systemu wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej i OZE”. W dziedzinie efektywności energetycznej NFOŚiGW uruchomił również program E-KUMULATOR – skierowany do przedsiębiorstw, z rekordowym budżetem 1 mld zł. W trakcie konsultacji jest również program RYŚ – adresowany do gospodarstw domowych, dotyczący termomodernizacji budynków jednorodzinnych.

Oferta dla gospodarstw domowych

Dużym zainteresowaniem cieszy się oferta Narodowego Funduszu skierowana do polskich rodzin. W segmencie OZE (odnawialne źródła energii) jest to przede wszystkim program PROSUMENT ukierunkowany na rozwój energetyki obywatelskiej. W latach 2014-2020 na finansowe wsparcie budowy małych instalacji, produkujących na własne potrzeby energię z odnawialnych źródeł, Narodowy Fundusz przeznaczy 800 mln zł.

Osobom prywatnym Narodowy Fundusz oferuje także (z budżetem 300 mln zł) dopłaty do kredytów zaciągniętych na budowę energooszczędnych domów.

Bardzo dobre efekty przyniósł w ostatnich latach program dopłat do kredytów na kolektory słoneczne, z którego skorzystało ponad 67 tys. gospodarstw domowych. Za program dopłat do kolektorów słonecznych Narodowy Fundusz otrzymał prestiżowe wyróżnienie – Certyfikat Dobrych Praktyk Europejskiej Nagrody Sektora Publicznego (Best Practice Certificate EPSA 2011), a w 2015 roku został nominowany do nagrody Komisji Europejskiej Sustainable Energy Awards. Nową inicjatywą jest również program angażujący małe społeczności lokalne w działania na rzecz środowiska.

Narodowy Fundusz: centrum kompetencji

W systemie zarządzania i finansowania ochrony środowiska w Polsce Narodowy Fundusz jest swoistym „centrum kompetencji”, o standardach zgodnych z dyrektywami unijnymi. Doświadczona kadra wykorzystuje nowoczesne techniki zarządzania. Poprzez konsultacje, kampanie edukacyjne, badania, analizy i ekspertyzy Narodowy Fundusz inicjuje ważne procesy społeczno-ekonomiczne, w tym w gospodarce odpadami, zarządzaniu energią i optymalnym wykorzystaniu zasobów.

Prowadzone przez Narodowy Fundusz szerokie konsultacje dają impuls do inicjowania nowej oferty programowej. Fora Energia – Efekt – Środowisko, Dobre praktyki w gospodarce odpadami i Ekologia – Edukacja – Ekoinnowacje stanowią platformę wymiany doświadczeń oraz informacji o innowacyjnych technologiach stosowanych na rynku. Zarówno w działalności statutowej, jak i w działaniach towarzyszących oraz w organizacji pracy, Narodowy Fundusz, który posiada certyfikat „Zielone Biuro”, stosuje zasady społecznej odpowiedzialności (CSR – *Corporate Social Responsibility*) ze szczególnym uwzględnieniem dialogu społecznego i ograniczania negatywnego wpływu na środowisko.

Polski system finansowania ochrony środowiska, z dobrą rekomendacją wielu instytucji międzynarodowych (OECD, Bank Światowy, Komisja Europejska) stał się wzorem i inspiracją do budowy podobnych mechanizmów ekonomicznych w innych krajach.

Zapraszamy na naszą stronę internetową: www.nfosigw.gov.pl, a także do naszej siedziby w Warszawie. Jesteśmy do Państwa dyspozycji.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

02-673 Warszawa, ul. Konstruktorska 3 a

tel. (+48 22) 45 90 100, 370

E-mail: fundusz@nfosigw.gov.pl

Wydrukowano na papierze ekologicznym